

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ

Одеса 2023

Наукове видання

Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеського національного технологічного університету,
протокол № 14 від 20.06.2023 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Технічний редактор Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова: Іванченкова Л.В., д.е.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Агунова Л.В., к.т.н., доцент

Артеменко С.В., д.т.н., професор

Басюркіна Н.Й., д.е.н., професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Бордун Т.В., к.т.н., доцент

Верхівкер Я.Г., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Гаркович О.Л., к.б.н., доцент

Добрянська Н.А., д.е.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., професор

Філіпенко О.І., к.філ.н., доцент

Згадова Н.С., к.е.н., доцент

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Капустян А.І., д.т.н., доцент

Коваленко О.О., д.т.н., професор

Косой Б.В., д.т.н., професор

Котлик С.В., к.т.н., доцент

Козак К.Б., д.е.н., професор

Лагодієнко В.В., д.е.н., професор

Лебеденко Т.Є., д.т.н., професор

Ломовцев П.Б., к.т.н., доцент

Макаринська А.В., д.т.н., професор

Ніколюк О.В., д.е.н., професор

Немченко В.В., д.е.н., професор

Осадчук П.І., д.т.н., доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Солоницька І.В., к.т.н., доцент

Седікова І.О., д.е.н., професор

Сергеева О.Є., д.ф-м.н., професор

Семенюк Ю.В., д.т.н., професор

Симоненко Ю.М., д.т.н., професор

Скрипніченко Д.М., к.т.н., доцент

Соловей А.О., к.т.н., доцент

Струк Б.І., к.п.н., доцент

Тіплов О.С., д.т.н., професор

Тележенко Л.М., д.т.н., професор

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Ткачук Г.О., д.е.н., професор

Фесенко О.О., к.т.н., доцент

Хобін В.А., д.т.н., професор

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Одеський національний технологічний університет

Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів.

Міністерство освіти і науки України. – Одеса: 2023. – 395 с.

впровадження нових рішень. Підприємства повинні активно працювати над привабливістю для інвесторів, розробляючи бізнес-плани, залучаючи державну та приватну підтримку, а також шукаючи міжнародні фінансові джерела. Формування інноваційної стратегії підприємств хлібопекарної галузі України після завершення війни є важливим кроком у відновленні та розвитку галузі. Це дозволить забезпечити сталість та конкурентоспроможність підприємств, розвивати новітні технології та відповідати потребам ринку.

Отже, воєнний стан створює значні виклики для підприємців, які повинні стикатися з різними ризиками, включаючи економічний, фінансовий, операційний, безпековий та політичний. Ці ризики можуть суттєво вплинути на діяльність підприємств і їх конкурентоспроможність. Проте, не зважаючи на ці виклики, підприємці в Україні залишаються активними та виявляють гнучкість у вирішенні проблем, з якими стикаються. Вони шукають нові можливості та стратегії для збереження та розвитку своїх підприємств, співпрацюють з урядовими структурами, а також використовують інноваційні підходи та технології. Успішне підприємництво в умовах воєнного стану вимагає постійного моніторингу ризиків, гнучкості та адаптації до змін, ефективного управління фінансами та операціями, а також співпраці зі стейкхолдерами та партнерами. Для підтримки підприємницького середовища в умовах воєнного стану важливо, щоб урядові структури та міжнародні організації надавали підтримку, сприяли створенню сприятливих умов для бізнесу та реалізації необхідних реформ. Незважаючи на складні умови, підприємництво в Україні може мати потенціал для подолання труднощів та стимулювання економічного розвитку. Залучення підприємців до процесу прийняття рішень, створення сприятливого підприємницького середовища та надання підтримки урядом та міжнародними організаціями можуть сприяти збільшенню конкурентоспроможності підприємств та сприяти сталому економічному розвитку України.

Література

1. Муругова Ю.Г. Мотиваційні пріоритети і механізми стимулювання розвитку підприємництва в регіональному та локальному вимірах. Роль і мотиваційні фактори стимулювання розвитку підприємництва в умовах війни : тези доп. всеур. конф. (м. Дубляни, 25 трав. 2022 р.). Дубляни, 2022. – С. 367-369.
2. Сутність і структура інноваційної діяльності [Електронний ресурс] // Букліб. – 2007. – Режим доступу до ресурсу: <https://buklib.net/books/27731/>.
3. Ставицький, О.В. Державне управління підприємствами хлібопекарської галузі України та напрями підвищення ефективності їх діяльності / О.В. Ставицький. // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2011. – № 9.
4. Левчинський Д.Л., Ступнікер Г.Л., Каширнікова І.О., Зозуля Н.В., Підприємництво України в умовах воєнного стану. Економічний простір. – 2022. – № 181. – С. 110-114.

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ

**Цинцар К.М., студент СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса**

Сьогодні попит на вільні інвестиційні ресурси значно перевищує пропозицію, тому держави прагнуть створити максимально привабливі умови для залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій.

Інвестиційна привабливість (investment attractive) – це сукупність об'єктивних та

суб'єктивних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування національної економіки на макро-, мезо- і мікрорівнях.

Інвестиційна привабливість підприємства – це багаторівнева інтегральна характеристика сукупності всіх аспектів оцінки підприємства, що побудована при тісній взаємодії з потенційними інвесторами, яка відповідає їхнім вимогам та забезпечує позитивний ефект від вкладень.

Інвестиційна привабливість підприємства – це його інтегральна характеристика як об'єкта майбутнього інвестування з позиції перспектив розвитку, ефективності використання ресурсів і ліквідності активів, стану платоспроможності і фінансової стійкості, рентабельності діяльності, а також значення низки неформалізованих показників: економіко-географічне положення, галузева приналежність, статус власності, інтелектуальний капітал підприємства, діловий імідж керівництва підприємства, лояльність клієнтів, вартість бренда, положення на ринку, конкурентоспроможність продукції та підприємства, оборотність капіталу та інші.

Питанням визначення поняття інвестиційної привабливості та її оцінки в сучасному світі приділяється значне місце, оскільки саме поняття інвестиційна привабливість з'явилося відносно недавно, але водночас немає загальновизнаного визначення.

Багато дослідників, таких як Ю. Брігхем, Л. Гапенські, Т. Коупленд, Ф. Марковиць зводять інвестиційну привабливість підприємства до максимізації добробуту акціонерів, який проявляється у зростанні ціни акції. Тобто, весь фінансовий менеджмент як система фінансового управління підприємством має вирішувати завдання зростання її інвестиційної привабливості, ототожнюючи інвестиційну привабливість з корисністю для власників.

І. Бланк розглядає інвестиційну привабливість з позицій фінансового стану підприємства як «інтегральну характеристику окремих фірм – об'єктів можливого інвестування з позицій перспективності розвитку, обсягів та перспектив збуту продукції, ефективності використання активів, їх ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості». Автор зосереджує увагу на напрямках інвестування та складових інвестиційної привабливості, такого ж визначення притримується багато сучасних дослідників, серед яких В. Федоренко, А. Дука, І. Прилишко та ін.

Інвестиційна привабливість підприємства розглядається спеціалістами Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств, як рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора відносно конкретного підприємства [1].

З точки зору В. Бочарова: інвестиційна привабливість – існування економічного ефекту (доходу) від вкладення грошей у цінні папери (акції) за мінімальним рівнем ризику.

А. Гайдуцький, під інвестиційною привабливістю підприємства розуміє сукупність характеристик, що дозволяє потенційному інвестору оцінити наскільки той або інший об'єкт інвестицій привабливіше інших для вкладення наявних коштів [2].

Л. Чорна пропонує розглядати сутність поняття «інвестиційна привабливість підприємства» як взаємозв'язок двох характеристик: інвестиції (з боку економічного змісту) і привабливості (з боку психологічної форми) [3].

Трактування поняття «інвестиційна привабливість підприємства» має багато підходів до змісту, але і є незавершеність дослідження цієї проблеми.

Більшість існуючих визначень пов'язують інвестиційну привабливість підприємства виключно з сукупністю фінансово-економічних характеристик діяльності підприємства, не враховуючи дуже важливий психологічний аспект.

На нашу думку, термін «інвестиційна привабливість підприємства» доцільно визначити з врахуванням сутності поняття «привабливість», яке широко використовується в економічній літературі, автори розглядають її як мотиваційний фактор, в якості групового

єднання або як те, що викликає захоплення своїми якісними характеристиками, формами, діями.

Науковий керівник – к.е.н., доцент Крупіна С.В.

Література

1. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98#Text>
2. Гайдуцький А.П. Методологічні аспекти інвестиційної привабливості економіки. *Регіональна економіка*. – 2004. – № 4. – С.81-86.
3. Чорна Л.О. Результативна стратегія досягнення інвестиційної привабливості підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. – 2008. – № 24. – С.4-6.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

**Андропова К.С., студентка СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса**

Підвищення ефективності використання основних засобів на підприємствах є важливою проблемою в нашій державі в сучасних умовах розвитку економіки. В Україні розвиток ринкових відносин підвищує рівень відповідальності господарських суб'єктів за результатами своєї діяльності, які значною мірою залежать від забезпечення основними засобами, від їх ефективного використання, відтворення та технічного стану.

Основні засоби – це вартісна форма існування засобів праці, які тривалий час, не змінюючи при цьому своєї натуральної форми, багаторазово беруть участь у процесі виробництва, поступово спрацьовуються й частинами, за допомогою амортизації, переносять свою вартість на вартість виробленої продукції, тобто це довгострокові активи, якими підприємство володіє тривалий час з метою продовження та здійснення своєї діяльності.

Для оцінки ефективності використання основних засобів, застосовують систему натуральних і вартісних показників, а також оцінку співвідношення темпів зростання виробництва продукції і темпів зростання обсягу фондоозброєності праці та її продуктивності. Основними узагальнюючими показниками ефективності використання основних засобів є: фондівдача, фондомісткість та фондорентабельність.

Фондівдача показує загальну віддачу від кожної гривні, вкладеної в основні засоби, а її зростання дозволяє збільшувати частку фонду споживання.

Фондомісткість – це показник, обернений до фондівдачі, який характеризує вартість основних засобів, що припадає на кожну гривню реалізованої продукції. У звичайних умовах господарювання фондівдача повинна мати тенденцію до росту, а фондомісткість – до зменшення.

Фондорентабельність характеризує відношення операційного прибутку до середньорічної вартості основних засобів підприємства. Підвищення рівня фондорентабельності можливе за умови мобілізації внутрішніх резервів виробництва, поетапного проведення усіх видів робіт, спрямованих на покращення використання ресурсів, збільшення прибутку.

Головною ознакою підвищення рівня ефективного використання основних засобів підприємства є зростання обсягу виробництва продукції. Всю сукупність технічних,

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	
Андропова К.С.	213
ІНКЛЮЗИВНА ЕКОНОМІКА: КЛЮЧ ДО УСПІХУ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ	
Мініна В.О.	214
ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
Кушнір Н.І.	217
КОГНІТИВНІ ПРАКТИКИ ТА НЕЯВНЕ ЗНАННЯ В КОНТЕКСТІ ПОВЕДІНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	
Спаський І.Д.	218
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Зварич О.І.	222
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОРЯДКУ ПРИЙОМУ І ЗВІЛЬНЕННЯ РОБІТНИКІВ ТА СЛУЖБОВЦІВ	
Кісієліс-Швидка Ю.	225
ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА	
Токарєва А.С.	228
ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УКРАЇНІ	
Блінкова К.Є.	229
РОЛЬ ОБ'ЄКТИВНО НАБУТИХ КОНФЛІКТІВ ЯК МОТИВАЦІЙНИЙ ЗАХІД В ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРІВ ОРГАНІЗАЦІЇ	
Бугор Н.М.	231
СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
Дєнєва Д.А.	233
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
Дєнєва Д.А.	235
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОБЛЕМИ ТА КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН	
Колева А.М.	237
ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА РЕГІОНУ В ІЄРАРХІЇ СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	
Клентак М.В.	240
ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Клентак М.В.	242
ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДІВ СТИМУЛЮВАННЯ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	
Скакун І.С.	243
КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВНУТРІШНІХ ЗАГРОЗ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Чебан П.О.	245
ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ	
Ровінська А.О.	248
РОЗВИТОК ТА ЗНАЧЕННЯ ТЕОРІЇ «ДОВГИХ ХВИЛЬ»	
Тертічна А.В.	249
	390